

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

<витяг>

<...>

Щодо надання роз'яснення

Міністерство фінансів України за результатами розгляду листа <...> щодо надання роз'яснень стосовно запровадження системи внутрішнього контролю та звітування про його виконання повідомляє.

Щодо організації та забезпечення здійснення внутрішнього контролю

Відповідно до частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу України розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів.

Внутрішнім контролем є комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

Питання організації і здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів, визначені Основними засадами здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062 (далі – Основні засади).

При цьому, необхідно враховувати, що розпорядник бюджетних коштів – це бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена, зокрема на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету.

Згідно з пунктом 6 Основних засад організація та здійснення внутрішнього контролю в установі забезпечується, зокрема шляхом:

розроблення та затвердження керівником установи внутрішніх документів, спрямованих на забезпечення функціонування елементів внутрішнього контролю з урахуванням вимог, установлених цими Основними засадами;

запровадження чітких систем (порядків) планування діяльності, контролю за їх виконанням та звітування про виконання планів, завдань і функцій, оцінки досягнутих результатів та за необхідності своєчасного коригування планів діяльності установи;

виконання керівництвом та працівниками установи планів, завдань і функцій, визначених законодавством, та затверджених керівником установи внутрішніх документів, інформування керівництва установи про ризики, що виникають під час виконання покладених на них завдань і функцій, вжиття заходів контролю, здійснення моніторингу, обміну інформацією.

Під час організації та функціонування внутрішнього контролю забезпечується управлінська відповідальність та підзвітність керівника та працівників установи, яка ґрунтується на вимогах законодавства і стосується всієї діяльності установи.

Тобто, внутрішній контроль слід розуміти не як окрему подію чи обставину, а як цілісний процес, який здійснюється керівництвом та працівниками установи і по своїй суті стосується всього комплексу безпосередніх заходів, впроваджених керівником установи та спрямованих на управління і розвиток відповідної установи.

Внутрішнім контролем охоплюються питання планування діяльності установи, управління бюджетними коштами, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової і бюджетної звітності, забезпечення захисту активів від втрат, цільового і ефективного використання бюджетних коштів та інші питання, зазначені у пункті 4 Основних засад, що не обмежені лише фінансовими аспектами діяльності установи.

Основою внутрішнього контролю є відповідальність керівника за управління та розвиток установи в цілому (управлінська відповідальність та підзвітність), формування адекватної структури управління установою для досягнення впевненості в межах розумного в тому, що через впроваджений комплекс заходів її мета та цілі будуть досягнуті, а діяльність працівників і прийняті рішення, включаючи фінансові, відповідатимуть принципам законності, ефективності, результативності та прозорості.

Враховуючи зазначене, внутрішній контроль (комплекс заходів) є ключовим інструментом управління установою, який має бути інтегрований в усі її процеси діяльності для забезпечення достатньої впевненості у законності та ефективності використання бюджетних коштів і досягненні результатів.

Питання організації та здійснення внутрішнього контролю в установі у контексті статті 26 Бюджетного кодексу України та Основних засад необхідно розглядати:

- з позиції її статусу як розпорядника бюджетних коштів;
- або з урахуванням рішень розпорядника бюджетних коштів, до сфери управління якого належить така установа, якщо вона не має зазначеного статусу.

Щодо звітування про стан організації та здійснення внутрішнього контролю

Пунктом 10 Основних засад визначено перелік суб'єктів, які подають до Мінфіну звіти про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю (далі – звіт), а саме головні розпорядники коштів державного бюджету, центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації.

У разі, якщо установа не відноситься до зазначеного переліку суб'єктів звітування, розпорядник бюджетних коштів може прийняти рішення (у рамках повноважень, визначених в абзаці першому частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу України та Основних засадах) щодо порядку звітування відповідною установою про стан організації та здійснення внутрішнього контролю безпосередньо йому.

Перший заступник Міністра

Денис УЛЮТІН